

IN MEMORIAM PATER GUSTAAF HULSTAERT, PIONIER VAN DE MONGOTAAL- EN CULTUUR.

Op 12 februari 1990 overleed te Bamanya (Zaire) pater Gustaaf Hulstaert, missionaris van het H. Hart, na 65 jaar wetenschappelijk- en missionarisch-werk in dienst van de Afrikaanse cultuur en van de Zairese Kerk.

Pater Gustaaf werd geboren te Melsele op 5 juli 1900 als oudste van 12 kinderen. Hij deed zijn humaniorastudies aan het Missieseminarie te Asse, niet omdat zijn ouders hem missionaris wilden maken maar omdat het de enige school in Vlaanderen was waar het Nederlands als voertaal gold. Pater Gustaaf was een overtuigend Vlaming en daardoor werd hij een overtuigd verdediger van de Mongo. Hij zei : "Wees Vlaming of Mongo wie God Vlaming of Mongo schiep". Dit aspect dat ook bij enkele andere vorsers meespeelde verdient uitdieping.

In 1925 vertrok hij naar het evenaarsgebied in Kongo waar hij tot zijn dood zou blijven werken. Heel zijn leven had hij een enorme belangstelling voor de Mongotaal en Mongocultuur. Sedert 1950 was hij volledig voor wetenschappelijk onderzoek vrijgesteld. Hij stichtte in 1937 met pater E. Boelaert het tijdschrift *Aequatoria*. Etnologisch gezien is zijn *Le Mariage des Nkundo* een uitstekend werk dat geen tegenhanger vindt in publikaties over andere Afrikaanse volkeren. Dit is vooral te danken aan zijn zeer grondige kennis van het Lomongo. Zijn linguïstisch werk is qua kwaliteit en qua omvang fenomenaal. Een driedelige spraakkunst, een woordenboek van 20.000 Lomongo-woorden. Belangrijke werken verschenen in het Museum voor Midden-Afrika waarvan hij sedert 1945 corresponderend lid was. Pater Gustaaf heeft de denataliteit en de moedeloosheid van de Mongo, ten gevolge van de eerste harde koloniale periode, bestreden en de Mongo een zelfbewustzijn en waardigheid teruggegeven. Als missionaris vertaalde hij de integrale tekst van het Nieuwe en Oude Testament in het Lomongo.

Hij was zeer streng voor zichzelf en voor anderen. Zonder die gave zou hij de helft van zijn wetenschappelijk oeuvre nooit gepresteerd hebben. Hij was uiterst bescheiden en gedienschtig. Hij schreef belangloos duizenden brieven om op vragen van vorsers te antwoorden.

Hij kreeg een eredoctoraat aan de Johannes Gutenberg Universiteit te Mainz en in 1973 samen met Claude Lévi-Strauss een eredoctoraat aan de Nationale Universiteit van Zaïre. Hij was houder van vele burgerlijke en kerkelijke eretekens. Een mooi postuum geschenk zou de uitgave zijn door het Koninklijk Museum voor Midden Afrika (Tervuren) van zijn manuscript over dialectkunde dat al jaren op publikatie wacht.

Daniel VANGROENWEGHE
Baron Ruzettelaan 198
8320 Brugge 4